

FOTO OLAF KRAAK / ANP

De luchtvervuiling is in Nederland vrij hoog en er wordt volgens het CBS relatief veel afval geproduceerd, dat lang niet allemaal wordt hergebruikt.

Milieu en vrouw komen er in Nederland bekaaid af

Duurzame-ontwikkelingsdoelen

Het CBS heeft voor het eerst gemeten hoe Nederland het doet op het gebied van de VN-duurzaamheidsdoelen. „We zijn wat weggezakt.”

Door onze redacteur
Paul Lutikhuis

DEN HAAG. Nederland heeft nog een lange weg te gaan om te voldoen aan de duurzame-ontwikkelingsdoelen die vorig jaar september door de Verenigde Naties zijn vastgesteld. Vooral op het gebied van klimaatverandering en hernieuwbare energie blijft Nederland achter bij andere Europese landen. Ook is de economische en sociale ongelijkheid in Nederland relatief groot. Dat blijkt uit een eerste meting van de duurzaamheidsdoelen die deze vrijdagochtend door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) is gepubliceerd.

De duurzame-ontwikkelingsdoelen, meestal op zijn Engels afgekort als SDG's, zijn een vervolg op de millenniumdoelen die de VN zichzelf begin deze eeuw stelden om voor 2015 te bereiken. Die acht doelen - waaronder halvering van het aantal mensen met honger, basisonderwijs voor alle kinderen en kindersterfte met tweederde terugdringen - waren gericht op ontwikkelingslanden en op het overhevelen van geld van 'noord naar zuid'. De

meeste doelen zijn bijna gehaald en sommige zelfs overtroffen. De nieuwe doelen gelden voor alle 193 landen die ervoor hebben getekend. Ze moeten in 2030 zijn bereikt.

Het CBS concludeert dat het algemene beeld voor Nederland positief is. Het bruto binnenlands product per hoofd van de bevolking is hoog, er bestaat veel vertrouwen in de instituties, het principe van levenslang leren werkt, Nederlanders worden weinig geconfronteerd met corruptie. De toegang tot zorg is goed en Nederlanders zijn vergeleken met andere Europeanen relatief tevreden met hun leven.

Te weinig duurzame energie

Het grootste probleem heeft Nederland met zijn energievoorziening. Op het gebied van duurzame energie staat het land bijna onderaan in Europa (net boven Malta en Luxemburg), en de uitstoot van broeikasgassen per hoofd van de bevolking behoort tot de hoogste van Europa, na die van Luxemburg, Estland en Ierland. De luchtvervuiling is vrij hoog en Nederland produceert relatief veel afval, dat lang niet allemaal wordt hergebruikt. De biodiversiteit staat onder druk en de bodem bevat een groot overschot aan stikstof.

Opmerkelijk is dat de gezonde levensverwachting van vrouwen in Nederland achterblijft bij andere Europese landen. Nederlandse vrouwen hebben minder 'gezonde jaren' (ruim 63) dan mannen (bijna 65). En tussen 2000 en 2015 is dit aantal voor vrouwen met slechts twee jaar gegroeid en

DUURZAME DOELEN

Positie Nederland binnen Europa

2de plaats

Nederland behoort tot de landen die veel invoeren uit de armste landen. De *carbon footprint* van de consumptie als gevolg daarvan is groot (**plaats 22**).

3de plaats

Nederlanders hebben relatief veel vertrouwen in de instituties.

4de plaats

Participatie in (in)formeel onderwijs en opleiding is hoog.

13de plaats

Het aantal vrouwen in leidinggevende functies is niet groot.

18de plaats

Inkomensongelijkheid tussen mannen en vrouwen is relatief groot.

26ste plaats

Nederland haalt een zeer klein deel van zijn energie uit duurzame bronnen. Bovendien is de uitstoot van broeikasgassen per hoofd van de bevolking groot (**plaats 25**).

27ste plaats

Nederlanders verspilden in 2012 gemiddeld 677 kilo voedsel.

voor mannen met drie jaar. Eerder noemde het CBS roken als belangrijkste oorzaak.

Het lastige van de duurzame-ontwikkelingsdoelen is dat het er zo veel zijn - maar liefst zeventien, opgesplitst in bijna tweehonderd subdoelen - en dat ze zo verschillend zijn. „Het is het hele leven dat in deze cijfers aan je voorbij trekt”, zei Hugo von Meijenfeldt, die de SDG's voor Nederland coördineert, bij de presentatie van het CBS-rapport.

Volgens Von Meijenfeldt is dat bijna onvermijdelijk, omdat alles met alles samenhangt. „Je kunt het ene probleem niet oplossen zonder naar het andere te kijken.” Soms zijn de SDG's onderling tegenstrijdig, zo is biologische landbouw misschien beter voor het milieu, maar niet per se voor de hoeveelheid voedsel die nodig is om honger te bestrijden.

Landen hebben een inspanningsverplichting om de SDGs te halen. „Ze zijn vrijwillig”, aldus Von Meijenfeldt. „Maar Nederland heeft gezegd: dit gaan we halen. Daarmee staan we aan de vooravond van een grote transitie. Het beeld is dat we wat zijn weggezakt. Ons antwoord zal ingrijpend zijn. En daarbij zal het bedrijfsleven een grote rol spelen.”

De vergroening van de energievoorziening is volgens Von Meijenfeldt een van de grootste uitdagingen. „Op het gebied van energiebeleid zetten we nu alles op alles om de doelen van 2020-2023 te halen, maar we praten hier over 2030. Dan moet die grafiek echt steil omhoog.”